



VERSLAG VAN HET STUDIEBEZOEK OVER
“JEUGDWERK EN JONGE NIEUWKOMERS”
IN HET KADER VAN DE BILATERALE SAMENWERKING
TUSSEN DE OVERHEDEN VAN HET
GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG EN VLAANDEREN

Leuven & Brussel, 4 en 5 maart 2019



DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Inhoud

Delegaties.....	3
Programma.....	4
Stelplaats.....	5
OKAN Leuven.....	6
Story of My Life.....	8
Roots.....	9
Smaakmakers.....	11
Masir Avenir.....	12
Navigate Youth.....	14
Voornaamste conclusies.....	17
Contactinformatie.....	18

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Delegaties

Groothertogdom Luxemburg

- Max Wagner, educatief medewerker 'mensenrechten en intercultureel leren' – Service National de la Jeunesse (SNJ) – Centre SNJ Marienthal
- Sandra Britz, verantwoordelijke van centrum Marienthal, Service National de la Jeunesse (SNJ), division: centres pedagogiques
- Tom Majerus, leefgroepbegeleider voor niet-begeleide minderjarige nieuwkomers (14-18 jaar), Elisabeth, centre d'accueil MINA
- Gaby Wampach, verantwoordelijk voor groep opvoeders (résponsable de l'équipe éducative), L'office luxembourgeois de l'accueil et de l'intégration (OLAI), Division : Accueil Section : Projets pédagogiques
- Lynn Hendriks, Chargée de dossiers politiques (europees beleid + integratie), Ministère de l'Education nationale, de l'Enfance et de la jeunesse (MEN)
- Pascale Lies, Directrice Département Accueil de Jour, Caritas Jeunes & Familles
- Cliff Hever, Quality coordinator, Croix-Rouge Luxembourg, Service Maisons Relais et Crèches

Vlaanderen

- Lien Wyckmans, Beleidsmedewerker Europees en internationaal jeugdbeleid – Departement Cultuur, Jeugd en Media van de Vlaamse Overheid – Afdeling Kennis en Beleid – Team Transversaal en Internationaal
- Silke Cuypers, educatief medewerker Internationaal, Tumult vzw namens Jint vzw
- Karlien Leroux, stafmedewerker Erasmus+ Youth in Action en European Solidarity Corps, Jint vzw
- Yannick De Schaepmeester, stafmedewerker internationale vorming, Jint vzw
- Inez Adriaensen, stafmedewerker internationale vorming, Jint vzw

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Programma

Maandag 4 maart	
11u00	Bezoek aan Departement Cultuur, Jeugd en Media Ontmoeting met Lien Wyckmans, Introductie in Vlaams Jeugd(werk)beleid
13u30	Trein van Brussel naar Leuven
13u30-18u00	Ontmoeting met drie projecten @ de Stelplaats <ol style="list-style-type: none">1. OKAN Leuven – Bruno Magnus2. Story of My Life – Mathilde Vriens & Kelly Vreys3. Roots – Enya Teirlinck Bezoek aan Hal 5
18u00-18u30	Trein van Leuven terug naar Brussel
Dinsdag 5 maart	
9u30-11u00	Project Smaakmakers // van organisatie D'broej @ Centrum West, Menenstraat 24, 1080 Sint-Jans-Molenbeek Ontmoeting met Rudy Raes
11u30-13u00	Project Masir Avenir van Agentschap Integratie & Inburgering @ Toekomststraat 35, 1080 Molenbeek Ontmoeting with Antonia Orihuela Caballero en Tina Smout
14u30-15u30	Project Navigate Youth van Pin vzw, Tumult vzw en Jint vzw @Jint, Grétrystraat 26, 1000 Brussel Ontmoeting met Joke Van Dooren
15u30-16u30	Evaluatie en reflectiemoment

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Stelplaats

<https://www.stelplaats.be/>

We kregen een rondleiding in Stelplaats, een ontmoetingsplaats voor Leuvense jongeren. Roots werking, een van de projecten die we bezoeken, is thuis in Stelplaats, daarom werden we rondgeleid en krijgen we wat info over de verschillende jongereninitiatieven en organisaties ('bewoners') zoals:

- Skateplaats
- Roots
- Duw: jongeren die soep en ijs maken, opstap naar werk
- Zeefdrukatelier van jeugdhuis sojo
- Mobiele keukens
- Repetitieruimtes
- Opnamestudio
- Fietsenatelier
- Repair – upcycling atelier (hout en staal)
- Atelier voor jonge kunstenaar, wisselend om de 6 weken
- Nacht: ruimte voor elektronische feestjes en concerten

Om de twee weken is er een bewonersvergadering, daarnaast zijn er twee coördinatoren waarbij bewoners terecht kunnen met vragen/problemen. De coördinatoren behouden het overzicht.

Reflectie:

De Luxemburgse delegatie bemerkt dat het in Luxemburg zeer moeilijk zou zijn om een plaats zoals Stelplaats te hebben, kwestie van verzekeringen, toestemmingen,... De deelnemers stellen zich veel vragen over hoe weten wie er aanwezig is, veiligheid, samenwerking tussen actoren,...

De delegatie apprecieert de flexibiliteit, gemak, eenvoud van zoiets realiseren met weinig middelen op een leegstaande plaats. Ook de mate van 'self-management: niet veel regels, zeer gemotiveerde mensen, wordt geapprecieerd.

Hal 5

<http://www.hal5.be/>

We bezochten Hal 5, net zoals Stelplaats een industrieel gebouw veranderd in een publieke plaats. Hal 5 is iets meer voor breder publiek (niet enkel voor jongeren) en ook meer commercieel. Sociale organisaties zijn er thuis en er is ook een bar en restaurants.

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

OKAN Leuven

We ontmoeten Bruno Magnus, een van de drie begeleiders van OKAN Leuven. OKAN Leuven is een project van de jeugddienst van stad Leuven. Dit project introduceert jonge nieuwkomers (12-18 jaar) in het lokale vrijetijdsaanbod (jeugd, sport, cultuur, ...) en leidt hen actief toe naar vrijetijdsinitiatieven.

Drie OKAN scholen waarmee project samenwerkt. 15 klassen in totaal. Soms is er een project met alle scholen, soms met één school.

Op woensdagnamiddag wordt er langsgegaan bij verschillende vrijetijdsactiviteiten (bv sportclubs), of de activiteiten komen tot hen om een introductie te geven. Zo maken de OKAN jongeren kennis met mogelijkheden die er zijn in Leuven voor vrije tijd. elke woensdag is er een andere activiteit.

Op donderdag ook naschoolse activiteiten, deze zijn apart voor jongens meisjes: jongens – (bijna) altijd voetbal, meisjes – iets creatief.

Een van de doelen is toeleiden naar vrijetijdsbesteding: drie eerste keren meegaan door begeleid(st)er. Afspraak maken samen, samen er naar toe gaan. Ook bezoek aan ouders om hen uit te leggen wat het inhoudt en te informeren.

sportclubs is gemakkelijker om jongeren naartoe te leiden dan jeugdbewegingen. (concept van een jeugdbeweging is moeilijk uit te leggen en onbekend)

Jaarlijks hoogtepunt: kamp aan zee, fietsen naar de kust.

“Okanimator”: voorbereiding om animator te worden: kijken op speelplein, infosessies, speeldagen om typische spelen te leren kennen

OKAN Leuven begeleidt ook sportclubs & jeugdorganisaties – jeugdwerk voor alleman & open clubs (<http://www.tofsport.be/sportverenigingen/open-sportclub/>)

Vragen:

- Concept van een ‘speelplein’:
De methodiek speelpleinwerk is als jeugdwerkvorm uniek in de rest van de wereld. Lokaal bestaan er heel wat verschillen in organisatiecultuur bij de ruim 500 verschillende speelpleinwerkingen: verschil in speelsysteem, statuut van animatoren, rechtsvorm, leeftijd van de kinderen... Maar naast die verschillen zijn er ook 5 gemeenschappelijke kenmerken die samen de definitie van speelpleinwerk vormen. Een speelpleinwerking heeft alle volgende kenmerken:
 1. *Spelen als hoofddoel*
 2. *Kinderen als doelgroep: kleuters, lagere schoolkinderen en/of tieners (+- 3–15j)*
 3. *Jongeren voeren het speelaanbod uit en worden betrokken bij de werking*
 4. *Deelnemers kiezen zelf hoe vaak ze deelnemen*
 5. *Is actief in de vakantie(s), in regel zonder overnachting voor de deelnemers*
- Concept van ‘OKAN’ (école de passerelle)
Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers wordt ingericht voor jongeren van niet-Belgische nationaliteit die nieuw binnen komen in ons land en het Nederlands onvoldoende beheersen. Via het onthaalonderwijs kunnen deze leerlingen zo snel mogelijk Nederlands leren. In het onthaalonderwijs in het secundair onderwijs krijgen anderstalige leerlingen 1 jaar Nederlandse taallessen. Daarna krijgen ze begeleiding in het vervolgonderwijs.

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

- Samenwerking met scholen: tijdens de lessen uitleggen of in de pauzes?
- Bestaat zo'n project ook in andere steden? – ja maar niet helemaal op dezelfde manier

Reflecties van Luxemburgse delegatie:

- Okan scholen is voor hen iets nieuw. De aandacht die er in Vlaanderen wordt gegeven aan de Nederlandse taal, de sterke focus hier op is voor hen verbazend. In Luxemburg is meertaligheid een realiteit en wordt er veel minder verwacht dat nieuwkomers meteen de lokale taal leren.
- Ook het belang dat in Vlaanderen gehecht wordt aan participatie van jonge nieuwkomers in (georganiseerde) vrije tijd is voor de Luxemburgers verrassend. In Luxemburg wordt hier minder op gehamerd.

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Story of My Life

We ontmoeten Kelly Vreys en Mathilde Vriens van het project Story of my Life. Story of My Life is een samenwerkingsproject van Link in de Kabel en Blenders. Het project krijgt Europese AMIF subsidies (Europees Fonds voor asiel, migratie en integratie). Mathilde is Mediaccoach bij Link in de Kabel, en Kelly is Projectmanager digidak & UNIGO bij Blenders.

Story of My Life wil jonge mensen digitaal versterken. Tijdens verschillende creatieve workshops leren jongeren, inclusief jonge nieuwkomers (15-18 jaar oud), hun eigen verhaal vertellen via Digital Storytelling. Dit project wil ook het bewustzijn verhogen en hoopt discriminatie en racisme te bestrijden.

Story of My Life is een samenwerking tussen twee organisaties:

- 1) **Blenders:** sociale innovatie thema's: gezondheid, ecologie,...
Methode van digitale lessen met als doel sociale inclusie: via kleinschalige en laagdrempelige openbare computerruimtes mensen - in het bijzonder kansengroepen - te laten kennismaken met de mogelijkheden van nieuwe media. Ze doen dit op verschillende plaatsen in de provincie van Antwerpen.
studenten worden leerkrachten → digitale buddy's die de andere deelnemers ondersteunen
Ook specifiek werken met jeugd: gevaren van internet, cyberveiligheid, cyberpesten,...
- 2) **Link in de kabel:** doelgroep; jongeren met kwetsbare achtergrond, belang van outreach naar hen. Zij werken in Leuven.

Story of My Life organiseert activiteiten voor jongeren geboren in België (vooral in klascontext) en voor nieuwkomers. Ze vinden het belangrijk om op beiden in te zetten, ze benadrukken het belang van ontmoeting.

Met de jongeren afkomstig uit België, organiseren ze sessies in klassen (goede manier om jongeren te bereiken) over vooroordelen. Bv Oefening van gaan zitten als je al eens een vooroordeel had. Workshop in klas duren 1 à 2 uren. Belang van nabespreking: dit doenz e met funny quotes bv: "only my dog can judge me". in Leuven, tot nu toe 11 klassen, 200 leerlingen. in provincie van Antwerpen, 5 klassen en 100 leerlingen.

Ze organiseren ook digitale storytelling workshops voor jongeren met migratieachtergrond: deze duren gemiddeld 3 uur, soms ook in de vorm van een traject. Ene traject veel meisjes, andere traject meer jongens die deelnemen. Wisselende samenstelling van groepen. Ze gebruiken brainstorm technieken om de jongeren hun verhaal te laten vertellen. De verhalen kunnen over alle thema's gaan.

Met de resultaten van de workshops, gaan ze op roadshow (in scholen maar ook publieke ruimte).

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Roots

We ontmoeten Enya Teirlinck, een van de drie jeugdwerkers van Roots. Roots is een project van jeugddienst van Leuven, ook met steun van AMIF. Roots is een project voor jongeren met een vluchtverhaal (18+). Elke woensdag en vrijdag van 17 uur tot 21 uur zijn deze jongeren welkom op de Stelplaats, de ontmoetingsplek voor jongeren in Leuven! Vanuit vrijetijd werkt Roots aan een verbreding van het netwerk van jonge vluchtelingen. Samen met de jeugdwerkers zoeken ze naar de juiste organisaties en diensten om vragen te beantwoorden over werk, wonen, welzijn en vrije tijd.

Leuven: meer divers dan andere steden/plaatsen in Vlaanderen/België. Voornaamste nationaliteiten in Leuven: hoorn van Afrika (Eritrea, Ethiopië, Somalië) en Irak, Afghanistan, Syrië. Roots bereiken vooral Afghanistan en hoorn van Afrika.

gemiddelde leeftijd van een vluchteling in Leuven: 20 jaar.

Roots startte in maart 2018 (nu een jaar bezig), op hetzelfde moment dat stelplaats van start ging. Informele plek om te ontmoeten, open jeugdhuis principe. later komen of vroeger vertrekken is geen enkel probleem

Jongeren bereiken via open school: laaggeschoolde jongeren.

Belang van connectie en samenwerking met andere organisaties. Jongeren introduceren met andere plaatsen en andere organisaties. Jongeren motiveren om te blijven gaan en verbinding te maken. Zodat hun netwerk groeit: job vinden, hobby,...

Hoeveel jongeren bereiken ze? 250 individuele jongeren (veel die slechts een keer komen = probleem), elke activiteit 15 tot 30 jongeren. Sommige jongeren komen van dorpen rond Leuven. Maar de meesten wonen in centrum Leuven.

Zomer van 2018: veel activiteiten, drie keer per week voor 6 uur. Na de zomer: nog steeds een groeiend aantal jongeren, dus aanwerving van twee nieuwe collega's (3 in totaal) en meer tijd voor individuele ondersteuning.

Wat van activiteiten met andere generaties: om vooroordelen te voorkomen? (vooral ouderen hebben veel vooroordelen) – eerst focussen op relatie met leeftijdsgenoten, want dat zit nog niet goed / is onbestaande.

Kerngroep, bestaande uit jonge nieuwkomers ondersteund door jeugdwerkers: sterkste jonge nieuwkomers kiezen zelf wat ze willen doen. Ze werken meer politiserend, analyseren van problemen en suggereren van oplossingen. Ze werken aan de verbetering van de relatie met buurten – soms gaan die moeizaam.

Een uitdaging voor Roots werking is de juiste balans vinden tussen een veilige plek zijn voor enkel jonge nieuwkomers of ze mengen met andere jongeren. Soms voelen jonge nieuwkomers zich ongemakkelijk met andere jongeren erbij.

Toekomstplan: *Bedacht in de nacht*: Evenement om acties te bedenken voor stad aangenaam te maken voor jongeren.

Reflectie/vragen op Roots & Story of My Life:

- In Leuven 17% andere nationaliteit dan Belgische – 48% in Luxemburg.

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

- Moeilijk om te kiezen waarop te focussen: er zijn veel problemen en noden. Belang van activiteiten aanpassen aan noden van jongeren
- In Leuven werkten verschillende initiatieven vroeger naast elkaar, zonder interactie. Nu is er intervisie voor alle jeugdwerkers in de stad die werken met jonge nieuwkomers, georganiseerd door stad.
- Zijn ze internationaal actief? Ja, ze doen al E+ projecten en ze zouden dit graag meer doen. Roots jongeren zouden graag een jeugduitwisseling opzetten met jonge nieuwkomers die bv in Scandinavië wonen.

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Smaakmakers

Rudy Raes, de directeur van Centrum West en trekker van het project Smaakmakers nam ons mee op sleeptouw in Centrum West. Centrum West is gevestigd in Molenbeek en is één van de Brusselse WMKJ's (Werkingen voor Maatschappelijk Kwetsbare Jeugd). Via hun project Smaakmakers leggen ze integratietrajecten af met jonge nieuwkomers. Het project Smaakmakers is veel meer dan enkel het onthaal van minderjarige nieuwkomers. Door te luisteren naar de jongeren en hen een veilige plek te bieden, kunnen de jeugdwerkers samen met de jongeren werken aan hun toekomst. Met een brug- en tewerkstellingsproject begeleiden ze de jongeren bij het verwerven van de nodige attitudes en competenties. De begeleiding gebeurt door erkende vluchtelingen. Wekelijks komen ze samen met een twintigtal jongeren en een viertal begeleiders zelf opgegroeid vanuit een migratie-achtergrond. Smaakmakers biedt laagdrempelige activiteiten aan waarin jongeren zichzelf erkennen. Zij mogen zelf initiatief nemen en worden mede-eigenaar van het Jeugdhuis Centrum West.

Rudy liet ons proeven van de realiteit van jonge nieuwkomers door ervaringsgerichte simulatie methodieken. Zo spraken we over belang van veiligheid, vertrouwen en tijd en ruimte. Ook het belang van kalmte, iedereen horen bij spanningen. Rudy heeft veel ervaringen met verschillende culturen en nationaliteiten. Maar hij benadrukt belang van open attitude en van observatie, ogen en oren open om bij te leren. Het is niet nodig om iets over alle culturen en hun gewoontes te weten, maar het helpt wel. Rudy zijn attitude en kalme houding werd ten zeerst geapprecieerd.

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Masir Avenir

Masir Avenir betekent "De weg naar de toekomst", uit Dari en Frans. Masir Avenir is de naam van het zomerproject 'Integratie voor jongeren', georganiseerd door bon vzw, het Brusselse onthaalbureau voor integratie. Sinds 2013 wordt het project financieel ondersteund door de Vlaamse overheid. Ongeveer 60 jongeren (16-17 jaar) in Brussel doen hieraan mee. Aandacht wordt besteed aan maatschappelijke oriëntatie, Nederlandse en sociaal-culturele activiteiten (workshops, muziek, sport, ...)

We maken kennis met Aintzane de Aguirre, Antonia Orihuela en Tina Smout van het Agentschap Integratie & Inburgering Brussel (ook gekend als Bon vzw). Bon vzw is actief in Molenbeek, Schaarbeek, Anderlecht, Brussel centrum. Aintzane de Aguirre is verantwoordelijk voor de coördinatie van individuele begeleiders (40 tal). Antonia Orihuela is experte trajecten, ze geeft ondersteuning aan individuele begeleiders, daarvoor werkte ze aan het project Masir Avenir. Tina Smout is tweedelijnswerker. Dit betekent dat ze inzet op verbeteren van toeleiding en het bevorderen van de toegankelijkheid van socio-culturele organisaties, werkingen,... dat het niet gewoon blijft bij 'wij zijn welkom'

Agentschap integratie & inburgering heeft twee lijnen. De medewerkers van integratie (bv Tina) focussen vooral op samenwerken met organisaties / administraties / autoriteiten / bedrijven om hen toegankelijk te maken (verschillende domeinen: onderwijs, werk, vrije tijd, gezondheid,...). De medewerkers van inburgering voorzien vorming en begeleiding van individuen (anderstaligen). Maatschappelijke oriëntatie en Nederlandse lessen = groepslessen + individuele begeleiding (traject). Maatschappelijke oriëntatie wordt gegeven in moedertaal of contacttaal, niet in het Nederlands. Nederlandstalige integratiediensten in Brussel bieden meer talen aan dan Franstalig aanbod in Brussel.

Elk jaar organiseert het Agentschap het project Masir Avenir: een individueel traject voor 15-19 jarige jonge nieuwkomers, met vooral veel groepsactiviteiten in de zomer. Er is meer interesse dan er plaatsen zijn. Daarom geven ze voorrang aan kwetsbare profielen, zoals niet-begeleide minderjarige nieuwkomers, meisjes, nieuwkomers die minder onderwijs gekregen hebben, jongeren die in transitie van minderjarig naar meerderjarig zitten. Ook kijken ze in welke mate de jongeren een netwerk hebben en naar hun motivatie. De jongeren moeten zeer gemotiveerd zijn om deel te nemen (grote tijd van zomervakantie eraan besteden), soms worden ze gestuurd door sociale assistenten ipv zelf gemotiveerd. Deelnemers moeten 80% aanwezig zijn.

Masir avenir bestaat uit drie zaken:

1. **Maatschappelijke oriëntatië**

(3 weken in juli, 4 dagen per week - namiddag):

ontdekking van België, op niet-formele manier. Per taalgroep van 15 personen (Arabisch, Engels, Pashtu, mogelijks vanaf 2019 toevoeging van Frans en Spaans) in Brussel niet in Nederlands, omdat er minder oefenkansen zijn voor Nederlands in Brussel, daarom is het moeilijk om de jongeren een 'taalbad' te geven.

Wat leren ze tijdens maatschappelijke oriëntatie? Enkele voorbeelden:

- Beroepen, verschillende studiemogelijkheden in België,...
- Geschiedenis en politiek van België (afstemming met wat de scholen doen)
- Competenties zoals interculturele en assertieve communicatie,...

2. **Nederlandse les:**

(2 weken in augustus, drie dagen per week in de namiddag)

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

gemengde groepen van verschillende moedertalen, onderverdeeld naargelang het niveau van Nederlands. veel uitstappen en vrijetijdsactiviteiten. Bv: bezoek aan VRT, bibliotheek,...

3. 18 maanden individuele begeleiding.

Toeleiden naar sport, jeugdwerk, culturele activiteiten,... is geen probleem.

Toeleiden naar studentenjob is wel een grote uitdaging.

Het is dus niet enkel een project in de zomer, maar een langdurig traject.

Masir Avenir bereikt jongeren **via samenwerkingen** met bijvoorbeeld OKAN scholen, asielcentra, pleegzorg, Minor Ndako, Caritas. Medewerkers van Masir Avenir gaan ter plaatse om uit te leggen aan de jongeren wat het aanbod is. Daarnaast is mond tot mond reclame heel belangrijk, zo zijn er veel vrienden van vorige deelnemers.

Veel verschillende rollen? Bv: coach, accompagnateur,... → agentschap wil overkoepelen, op alle vlakken. Samenwerken met verschillende actoren. → als ze niet instappen in dat traject Masir Avenir: dan is er geen coördinator. Dan zijn er verschillende parallelle trajecten naast elkaar, die niet (noodzakelijk) afgestemd zijn op elkaar. Niet duidelijk voor de Luxemburgse delegatie wat de verschillende taken en rollen zijn binnen het project (tussen Maatschappelijke Oriëntatie leerkracht, NDL 'leerkracht' en individuele begeleider). Ze werken heel veel samen. Leerkrachten geven niet enkel les, ze zijn polyvalent: animators, acteurs, pedagoog, didactiek, vertrouwenspersoon, rolmodel,...

Wat de Luxemburgse delegatie apprecieert is de combinatie van taalonderwijs (op non-formele wijze) en vrijetijdsactiviteiten.

Twee filmpjes ter illustratie:

- 1) Filmpje gemaakt door de jongeren zelf in 2018, waar ze getuigen in hun eigen moedertaal wat Masir Avenir voor hen betekende. (<https://www.youtube.com/watch?v=xyywv0W0c08>)
- 2) Filmpje in 2016: verschillende activiteiten

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Navigate Youth

We ontmoeten Joke Van Dooren, projectmedewerker bij Pin vzw. Zij vertelt over het project Navigate You(th), een samenwerking tussen Pin, Tumult en Jint. Jint vzw geeft subsidies en advies, onder het 'Role Model Initiative' om radicalisering en extremisme te voorkomen. Navigate You(th) wil jonge nieuwkomers op een duurzame manier toeleiden naar vrijetijdsopportunities, met als doel hun sociale inclusie en integratie te bevorderen. Verschillende personen worden betrokken in dit proces: de jeugd, hun ouders/voogden en vrijetijdsaanbieders. Jonge vrijwilligers, sommigen zelf met een vluchtverhaal, worden getraind om rolmodel en brugfiguur te zijn. Dit project wil een netwerk opbouwen of versterken tussen de verschillende actoren.

Pin vzw: zij werken met 'toeleiders'. Dit zijn mensen die zelf migratieachtergrond hebben en werken in een specifiek statuut (artikel 60 - <https://www.mi-is.be/nl/artikel-60-ss-7>). Meestal krijgen artikel 60'ers vooral jobs zoals poetsen, maar zij zoeken mensen met een sociaal profiel. Toeleiders bij pin zijn bruggebouwer tussen nieuwkomers en alle instanties. Zij bouwen een band en zijn er om zaken te vertalen/hertalen, dingen uit te leggen,...

Toeleiders worden betaald. 3/4^e van de toeleiders hebben een contract voor een jaar – zij zijn betaald door de ocmw's. 1/4^e wordt betaald door departement van welzijn (kunnen contract tot max 5 jaar krijgen). Salaris is betaald door ocmw, omkadering, coaching en training door Pin. Op de payroll van ocmw, en moeten regels en verlof volgen van ocmw.

De Luxemburgse delegatie heeft een vraag over de subsidiering, de objectieven en evaluatie van objectieven. Inez, vormingsmedewerker van Jint legt uit hoe subsidiering van dit project tot stand kwam. Jint (elk nationaal agentschap) maakt elk jaar een training strategie (TCA). Dit training budget staat los van de Key Action budgetten. Vorig jaar moest er een project zijn specifiek gerelateerd aan de Parijs declaratie (tegen discriminatie, radicalisering, sociale cohesie,...) het zogenaamde rolmodel initiatief (= een netwerk van rolmodellen). Zeer ruim en open gelaten, Jint mocht zelf invullen naar wens. Jint wou geen los netwerk van individuen (rolmodellen) en niet het wiel opnieuw uitvinden, maar samenwerken met organisaties die hier reeds mee bezig zijn op terrein. Organisaties die al ervaring hebben. Ze vonden een blinde vlek in het jeugdwerk tussen jonge nieuwkomers en aanbod en een manier om dit gat op te vullen. Daarom gesubsidieerd. Jint gelooft dat het een innovatief project is dat potentieel heeft om geïmplementeerd te worden door veel actoren (in Vlaanderen en België, maar ook erbuiten).

samenwerking tussen Jint, Pin en Tumult: Jint laat het project organisch groeien en geeft veel vrijheid. er is een open aanpak, geen strikte indicatoren, vooral veel vertrouwen. Voor alle actoren is het een experiment, er is veel ruimte voor trial-and-error.

Pin heeft een pool van 30 toeleiders: oproep wie geïnteresseerd is in werken met jongeren. Nieuwkomers hebben zelf geen woord om 'vrije tijd' uit te drukken, maar ze kennen wel heel goed de noden van de doelgroep. Daarom zijn ze een duo met de vrijwilligers van Tumult, jongeren geboren in België met veel jeugdwerkervaring. Ze vormen complementaire tandems die elkaar aanvullen. Beiden in hun sterkte / in hun talent, en ze versterken elkaar ook. Zeer gemotiveerd om samen te werken en van elkaar te leren. Empowering voor beiden. (1+1=3) wat hier goed bij werkt: de passie van zowel de toeleiders en vrijwilligers. Ze geloven zeer sterk in het belang van vrijetijdswerk. Op dit moment: drie toeleiders en zes à zeven vrijwilligers. Nu nog matchen wie samenwerkt – op welke plaatsen is er vraag en op welke plaatsen wonen de toeleiders en vrijwilligers.

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Toeiders gaan met kind of jongere op zoek naar een goed matchende organisatie. Belang van kind/jongere vergezellen en opvolgen (een keer meegaan is niet voldoende voor blijvend resultaat). Belang van vrije tijd, niet meteen beginnen vertellen over aanbod. Maar sowieso niet meteen bij elk gezin/jongere: als ze er klaar voor zijn. (meeste gezinnen hebben eerst andere prioriteiten)

Soms moeilijk om kind/jongere te motiveren om de stap te maken (geen prioriteit) : belang van vrije tijd duidelijk maken, wat ze eruit kunnen leren. Ook het belang van een vertrouwensrelatie: cliënten willen ook hun best doen voor toeleider, ze doen moeite.

Discussie over welke leeftijd ze zich moeten richten: eerst dachten ze zich te richten op kinderen (hoe vroeger je begint, hoe beter) – maar nu ook op transitieleeftijd (17-24j)(omdat er voor hen zo weinig is) dus zowel bezig met ouders van kinderen, indien ze jong zijn.

4 methodieken (Staan nog niet helemaal op punt): hoe je ze toepast, hangt beetje af van context

- 1) Keuzeplan om te zien wat de jongeren willen.
- 2) Kinderen: kleurplaat, ze kunnen verschillende activiteiten ontdekken en uitleggen (er komt ook een tekening die belang toont van vrijetijd)
- 3) Foto's als leidraad voor individueel gesprek
- 4) Zeeslag – methodiek om met een grote groep te doen, bv in een OKAN klas:
 - a. We oefenen een methodiek hieruit. Taboe/time's up: uitleggen van activiteit zonder woord zelf te gebruiken. (daarna ook met één woord, uitbeelden,...)

Toeiders: eigen manier om methodieken te gebruiken. Aan het begin: toeiders hebben twijfels over nut van methodieken. Uiteindelijk is het gewoon een middel om te communiceren, gesprek op gang te zetten.

Interne communicatie: vlogs (om andere toeiders/vrijwilligers te motiveren), gesloten facebookgroep, monitoringsysteem (om de verschillende duo's op te volgen, wat ze doen, welke stap in traject ze staan) om de drie maanden een intervisie en uitwisselingsmoment

Verankeren van project: mee insteken in contracten tussen pin en gemeente. Of nieuwe budgetten vinden. Financiering: jeugdsector is gewend aan stabiliteit, ze werken met meerjarenplannen. Integratiesector heeft minder stabiele financiering. Voor Pin vzw is het ook heel moeilijk om vooraf te zeggen wat ze gaan bereiken, want resultaat hangt zeer sterk af van het profiel en sterkte van toeleider.

Man-vrouw verhouding tussen toeiders/vrijwilligers: toeiders = jonge mannen. Mama's die toeiders zijn = moeilijk om avond, weekend te werken. De vrijwilligers van Tumult = vooral meisjes.

Belang van project delen: veel filmpjes. Belang van kennis van lokale sociale kaart en samenwerking met organisaties (om jongeren te vinden én om jongeren toe te leiden).

Toewijzing van toeleider aan familie/jongere: op basis van taal vooral. Maar als het niet klikt, kan toeleider ook wijzen.

Aspecten die interessant zijn voor hun werk(ing) in Luxemburg:

- Zeer concreet en praktische tools zoals de kleurplaten en foto's

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

- De aanpak en concept is toepasbaar in Luxemburg op middellange termijn. Enkel twijfel of het zou kunnen werken: zouden er genoeg potentiële toeleiders zijn? Bestaat er vergelijkbaar statuut als artikel 60?

Hoe kan Navigate You(th) verbeteren? Welke tips hebben de Luxemburgse delegatie voor Navigate You(th)?

- Living library: als methodiek om de resultaten van het project te verspreiden (in latere fase) *The Living Library is a tool that seeks to challenge prejudice and discrimination. It works just like a normal library: visitors can browse the catalogue for the available titles, choose the book they want to read, and borrow it for a limited period of time. After reading, they return the book to the library and, if they want, borrow another. The only difference is that in the Living Library, books are people, and reading consists of a conversation*
- Korte videos als methodiek. Inspiratievideo met concrete ervaringen. Een site maken met deze dingen.
- Toeleiders laten pedagogische vorming volgen als versterking? Dit doen ze al, animatoropleiding laten volgen. Ook ervaring op terrein is belangrijk. Artikel 60 mogen een dag per week opleiding volgen.

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Voornaamste conclusies

De voornaamste conclusies van het studiebezoek zijn:

Door meerdere personen die we ontmoeten werd er gehamerd op het belang van **vertrouwensrelatie** opbouwen met de jonge nieuwkomers. Dit is belangrijk in het werken met alle jongeren, maar nog meer zo voor jonge nieuwkomers. Zij hebben mogelijk traumatische ervaringen meegemaakt, wat het moeilijker voor hen maakt om vertrouwen te hebben in personen die ze (nog) niet goed kennen. Dit is een aanbeveling naar jeugdwerkers die willen werken met jonge nieuwkomers: geef jongeren de tijd om je te leren kennen en om jullie band op te bouwen.

Ook een dominant onderwerp was het **belang van vrije tijd**. Hoeveel er geleerd wordt door jongeren, en specifiek jonge nieuwkomers, uit vrijetijdsopportunities. Ook was er veel discussie over de moeilijkheid van dit belang van vrije tijd communiceren naar nieuwkomers. Zij beleven vrije tijd in hun thuisland op een andere, mindere georganiseerde manier. Veel organisaties en activiteiten zijn hen onbekend. In hun moedertaal hebben ze vaak geen vertaling/equivalent voor het concept 'vrijetijd'.

De deelnemers apprecieerden de uitwisseling tussen de Luxemburgse deelnemers en diepgaande kennismaking met hun organisaties. Leuk om gezicht te kunnen plakken op organisaties, goesting om elkaar terug te zien over enkele maanden en misschien samenwerkingen op te zetten. Er is ook goesting om sommige organisaties in Vlaanderen opnieuw te ontmoeten in real-life, hen in contact te brengen met collega's om zo ook aan collega's een vernieuwde kijk te geven.

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Contactinformatie bezochte projecten

JINT vzw

Nationaal Agentschap E+ Jeugd België-Vlaanderen

Grétrystraat 26
1000 Brussel
Tel +32 (0)2 209 07 20

www.jint.be

Silke Cuypers
silke.cuypers@jint.be

ROOTS Leuven

www.leuvenvluchtelingen.be/nieuws/roots-in-stelplaats

Enya Teirlinck
Enya.Teirlinck@leuven.be

Story of My Life

Project door twee organisaties:

Link in de Kabel vzw

Paul van Ostaijenlaan 22
3001 Leuven
Tel + 32 (0) 484 02 92 34

www.lidk.be

Mathilde Vriens
mathilde@lidk.be

Smaakmakers

Centrum West // D'broej vzw
Menenstraat 24
1080 Sint-Jans-Molenbeek
Tel + 32 (0) 2 411 09 04

www.dbroej.be/fr

Rudy Raes
rudy.raes@dbroej.be

Navigate Youth

Project door twee organisaties:

Partners in Integratie - PIN vzw

Kanaalbrugstraat 5E
1500 Halle
Tel + 32 (0) 2 304 48 45

www.pinvzw.be

Joke Van Dooren
joke.vandooren@vzwpin.be

Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Afdeling Jeugd

Arenbergstraat 9
1000 Brussel
Tel +32 (0)2 553 06 30

www.jeugdbeleid.be

Lien Wyckmans
lien.wyckmans@cjsm.vlaanderen.be

OKAN Leuven

Jeugdcentrum Vleugel F (jeugddienst)
Brusselsestraat 61A
3000 Leuven
Tel +32 (0) 16 27 27 50

www.mijnleuven.be/nodes/okan/nl

Bruno Magnus
Bruno.Magnus@leuven.be

DIGIDAK - BLENDERS vzw

Campus Blairon 714
2300 Turnhout
Tel.: +32 (0) 14 71 11 03

www.digidak.be

Kelly Vreys
kelly.vreys@blendrs.be

Masir Avenir

Agentschap Integratie & Inburgering / Bon vzw
Toekomststraat 35
1080 Molenbeek
Tel + 32 (0) 501 66 80

www.bon.be

Antonia Orihuela Caballero
antonia.orihuela@integratie-inburgering.be
Tina Smout kristina.smout@integratie-inburgering.be

Tumult vzw

Brusselsepoortstraat 8
2800 Mechelen
Tel +32 (0) 15 43 56 96

www.tumult.be

Marieke Duytschaever
marieke@tumult.be

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA